

NEMZETI VÁLASZTÁSI BIZOTTSÁG

JEGYZŐKÖNYV A NEMZETI VÁLASZTÁSI BIZOTTSÁG 2025. DECEMBER 9-ei ÜLÉSÉRŐL

Az ülés helyszíne: Nemzeti Választási Iroda székháza
(1054 Budapest, Alkotmány u. 3.)

Az ülés ideje: 2025. december 9. 16.00 óra

Jelen vannak: Dr. Sasvári Róbert NVB elnök
Dr. Lehel Zoltán Zsolt NVB elnökhelyettes
Dr. Cservák Csaba
Dr. Réthelyi Zoltán Attila
Dr. Szabó László Levente

Dr. Avarkeszi Dezső
Dr. Fazekas Tamás
Dr. Gönczi Gergely
Dr. Grundtner András
Dr. Litresits András
Dr. Lovas András
Dr. Ormándi Edina (III/1 napirendi ponttól)
Dr. Sárhegyi Zoltán

Dr. Nagy Attila NVI elnök
Dr. Sóskúti-Varga Gergely NVI elnökhelyettes
Dr. Szabó-Unger Anikó NVI főosztályvezető
az NVI munkatársai

Igazoltan távolmaradó: Dr. Kicsi Zselyke Borbála
Dr. Szalay Tamás

Dr. Sasvári Róbert NVB elnök: Köszönti a Nemzeti Választási Bizottság ülésén megjelenteket. Megállapítja, hogy a Bizottság 12 fővel határozatképes. A kiküldött meghívóban 4 napirendi pont tárgyalására tett javaslatot, országos népszavazási kezdeményezések elbírálására, a Nemzeti Választási Bizottság által kiadott iránymutatások felülvizsgálatára, az európai parlamenti képviselők vagyonynyilatkozat-tételi kötelezettségük teljesítéséhez kapcsolódó útmutató elfogadására, valamint európai polgári kezdeményezés támogatására Magyarországról gyűjtött támogató

nyilatkozatok ellenőrzése eredményének megállapítására. Kérdezi a tagtársakat, hogy a napirenddel kapcsolatban kívánnak-e hozzászólni? Hozzászólás hányában szavazásra teszi fel a napirendet.

Szavazás:

A Bizottság 57. számú jegyzőkönyvi döntése:

A Bizottság 12 igen szavazattal, ellenszavazat nélkül a napirendet elfogadta.

I. Országos népszavazási kezdeményezések elbírálása

1. Normális Élet Pártja által benyújtott, „Egyetért Ön azzal, hogy a védőoltások ne legyenek kötelezőek?” tárgyú népszavazási kezdeményezés elbírálása

Dr. Sasvári Róbert NVB elnök: Felkéri az NVI főosztályvezetőjét az előzmények ismertetésére.

Dr. Szabó-Unger Anikó NVI főosztályvezető: Ismerteti az ügy előzményeit.

Dr. Sasvári Róbert NVB elnök: Összefoglalja a döntési javaslatot. Kérdezi a tagtársakat, kívánnak-e hozzászólni a tervezethez. Megadja a szót dr. Grundtner Andrásnak.

Dr. Grundtner András NVB tag: Az Emberi Jogok Európai Bírósága és a magyar Alkotmánybíróság is többször foglalkozott azzal, hogy a kötelező védőoltások az egyezménynek, illetve a magyar Alaptörvénynek megfelelnek-e, de nem vizsgálta soha azt egyik testület sem, hogyha megfordítják a kérdést, vagyis, ha nincsenek kötelező védőoltások, az megfelel-e az alkotmányosságnak, ezért ezt egy rosszul kivitelezett indirekt bizonyításnak tartja, amit a határozattervezet tartalmaz. Európában fejlett egészségügyi rendszerrel rendelkező, komoly demokratikus alapon álló államok közül egy jó tucatnyi, pontosan 17, Finnországtól, Ausztrián át, Portugáliáig, olyan döntést hozott, illetve nem hozott, ami szerint nincsen kötelező védőoltás. Ezekben az államokban természetesen ugyanezek az alkotmányos értékek extrém védettek, tehát az emberi élethez való jog elsősorban, mégis alkotmánykonform az a megoldás, hogy nem került kötelező védőoltás előírásra. Mindezek alapján cáfolja a tervezetben levezett logika helytállóságát.

Dr. Sasvári Róbert NVB elnök: Dr. Fazekas Tamásnak adja meg a szót.

Dr. Fazekas Tamás NVB tag: Egyetért a határozattervezet azon részével, ami a rendeltetésszerű joggyakorlással függ össze. A benyújtott kérdések közül már csak azt hiányolja, hogy „Egyetért-e Ön azzal, hogy vegyük ki az oltást abból, aki már megkapta?”. Számára egyértelmű, hogy a kérdések az ún. fishing-módszerre utalnak, csak bedobja a csalit a kérdésfeltevő, hogy meglássa melyik akad be. Álláspontja

szerint komolyan veendő népszavazási kérdést nem így kell előterjeszteni. Bár a tervezet alapjogi érvelését nem tartja erősnek, de az egyértelműség hiányának okán meg fogja szavazni. Ugyanezen okból a másik két kérdés esetében is. Felmerült benne, hogy akár egy határozattal el is bírálhatná a Bizottság a 3 kérdést, bár ez eljárásjogilag problematikus, hiszen technikailag külön tették fel őket, ugyanakkor annyira egybefüggenek, hogy nyilvánvaló, csak próbálkozik a kérdésfeltevő.

Dr. Sasvári Róbert NVB elnök: Megadja a szót dr. Litresits Andrásnak.

Dr. Litresits András NVB tag: A határozati javaslattal egyetért, de az indokolás [30] bekezdésével, miszerint azért nem lehet népszavazást tartani a kérdésről, mert az Országgyűlés miniszterekhez delegálta ezt a tárgykört, nem ért egyet. A Kúria korábban a felcsúti stadion építése kapcsán kimondta, hogy esetről-esetre kell vizsgálni a felhatalmazást. Példaként említ közelmúltbeli eseményeket, amikor teljes állattenyésztő helyeket kellett megszüntetni az állomány fertőzöttsége miatt, tehát validnak tartja a felvetést, hogy akkor most állatokra vagy emberekre vonatkozik-e a kérdés? Abban egyetért dr. Grundtner Andrásal, hogy tudomása szerint Ausztriában nincs kötelezően előírt oltás. Sajnos Magyarországon politikai pártok ebből kampányt csináltak. Ha megnézik, hogy a mai gyerekeknek hány oltása van, több oldalnyi is lehet, de a covid járványig föl sem merült az emberekben, hogy vajon mivel lett beoltva a gyerekük. Lapozgathatja mindenki az oltási könyveket, majd döntsék el orvosi diploma meg kutatómunka nélkül, hogy a kapott oltások jók-e vagy sem.

Dr. Sasvári Róbert NVB elnök: Megadja a szót dr. Szabó Lászlónak.

Dr. Szabó László NVB tag: Alapjogi korlátozással kapcsolatban jegyzi meg, hogy Magyarországon régóta gyökerezik a kötelező védőoltások kérdése, olyan helyzet ez, ahol az alapjogi korlátozás pontosan azt az eredményt éri el, amelyiket el kell érnie. Elvitathatatlan, hogy a kötelező oltással olyan átoltottsága lesz a társadalomnak, amely a régóta legyőzött fertőző betegségeknél azon a szinten van, amit nem lenne jó elengedni. Példaként említi a nemrégiben megjelent szamárköhögés járványt szomszédos országokban. Az egyértelműség kapcsán osztja az előző hozzászólásban mondottakat, az állatok esetén a kötelező védőoltás megszüntetése beláthatatlan következményekkel járna. Rendeltetésszerű joggyakorlás tekintetében elmondja, hogy az NVB történetében tapasztalták azt, hogy ahol jóváhagyták a kezdeményezést, ezerszámra viszik el és hozzák vissza bontatlanul az aláírásgyűjtő íveket, ez szembe megy a jóhiszemű joggyakorlás követelményével.

Dr. Sasvári Róbert elnök: Dr. Lovas Andrásnak adja meg a szót.

Dr. Lovas András NVB tag: Támogatja a határozati javaslatot, ugyanakkor nem ért egyet azzal, hogy a választópolgári egyértelműség szempontjából ne lenne egyértelmű a kérdés, hiszen egy általános tiltást vet fel, nincs megjelölve, hogy emberekre vagy állatokra vonatkozik, nincs specifikálva. Ezért ezt az elutasítási indokot nem tartja megalapozottnak, de a többivel egyetért.

Dr. Sasvári Róbert elnök: Kérdezi dr. Lovas Andrást, hogy az egyértelműség másik pillérét bent hagyná-e a határozatban, vagyis, hogy a választópolgár nem látja előre, hogy miről szavaz, csak az állategészségügyi, humánegészségügyi distinkciót hagyná el.

Dr. Lovas András NVB tag: A teljes egyértelműsége vonatkozó részt törölné.

Dr. Sasvári Róbert NVB elnök: Megadja a szót dr. Sárhegyi Zoltánnak.

Dr. Sárhegyi Zoltán NVB tag: Álláspontja szerint a határozat nagyon megalapozott módon lett indokolva, elsősorban az Alaptörvény rendelkezései kapcsán. Mindenkinek joga van az egészséghez, mindenkinek alapvető joga az, hogy egészségesen éljen és az, hogy ebben az állam olyan segítséget nyújt, ami évszázadok alatt bizonyított, gondol itt a védőoltásokra, amivel tényleg rettenetes nyavalyákat sikerült kiiktatni az egész emberiség életéből. Ennek a megkérdőjelezése, hogy szükséges-e, lehet-e kötelező módon elrendelni, mindenképpen alapvető emberi jogokat sért és sérthet. Másfelől az egyértelműség kérdését is maximálisan a határozattervezetnek megfelelően el tudja fogadni, ugyanis maga a védőoltás kifejezés vonatkozik mindenféle élőlényre, emberre, állatra egyaránt. Úgy gondolja, hogy különösen a választópolgár számára, majd le kellene fordítani, hogy ez a védőoltás nem a rókákra vonatkozó immunizációs történet, vagy a kutyákra vonatkozó veszettség elleni oltás, hanem csak és kizárólag az emberről szól.

Dr. Sasvári Róbert NVB elnök: Dr. Lehel Zoltánnak adja meg a szót.

Dr. Lehel Zoltán Zsolt NVB elnökhelyettes: Támogatja a határozattervezetet, a kidolgozottság vonatkozásában abszolút dr. Fazekas Tamással ért egyet, illetve az egyértelműséggel kapcsolatban osztja dr. Szabó László és dr. Sárhegyi Zoltán álláspontját. Elvárható magatartás a Szervezőtől, hogy úgy fogalmazzon, hogy ha kétféle védőoltás van, akkor a kérdés ezt foglalja magába, hogy kire vonatkozóan kéri népszavazás megtartását. A dr. Litresits András által hivatkozott döntés egyértelmű iránymutatást ad erre az ügyre. A Kúria szerint a népszavazás jogintézménye az Alaptörvény rendszerében komplementer jellegű, ellenkező esetben a kivételesség elve kiüresedne.

Dr. Sasvári Róbert NVB elnök: Dr. Cservák Csabának adja meg a szót.

Dr. Cservák Csaba NVB tag: Egyetért az indokolás főcsapásirányával. Tematikusan érintkező kérdések ügyében kellett választ adni. Osztja az indokolás aggályát az egyértelműség tekintetében. Mindazonáltal egyetért bizonyos aggályokkal, így Grundtner András álláspontja a magyar alkotmányos renddel nem lenne feltétlenül ellentétes. Külföldi államokkal összevetve a magyar népszavazási rendszer más, ez indokolhatja a hitelesítés megtagadását. Litresits András gondolatával abban egyetért,

hogya a delegálás még nem vonja el a kezdeményezés jogát. Taktikai tanácsként úgy fogalmazta meg korábban a kezdeményezőknek, hogy alkalmazzák az "Országgyűlés olyan törvényt alkosson, hogy..." fordulatot. Az volt döntő számára, hogy nem egyértelmű a kérdés, összességében el tudja fogadni a határozatot.

Dr. Sasvári Róbert NVB elnök: Dr. Gönczi Gergelynek adja meg a szót.

Dr. Gönczi Gergely NVB tag: A hatalmi ágak megosztásával kapcsolatos indokolást többször kritizálta. A Bizottság történetében szaporodnak azok a határozatok, amelyek kormányzati hatáskörbe utalásra hivatkoznak, és burkolt alaptörvény-módosítást állapítanak meg. Problémásnak tartja, hogy az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdés úgy szól, hogy „törvény állapítja meg”. Ez ellentmond, nagyon súlyos probléma. Most a II. cikk megsértését mondják ki, meg az egészséghez való jogot, azzal próbálkoznak, hogy alapjogi kollíziót oldanak fel, nem az a probléma, hogy a II. cikkel *ab ovo* összeegyeztethetetlen, a két alapjog kiegyensúlyozása nagyon magas szintű tevékenységet feltételez. Erre nincs a Bizottságnak mandátuma. Ilyen textus mellett kell kiegyensúlyozni az alapjogot. Ha alaptörvény-módosítás történne, akkor az I. cikk (3) bekezdés sérül, és nem a tartalmi alapjog, amivel a másik érintett alapjogot összevetették.

Dr. Sasvári Róbert NVB elnök: Megadja a szót dr. Litresits Andrásnak.

Dr. Litresits András NVB tag: Reagál dr. Lehel Zoltán hozzászólására, az általa idézett kúriai döntés az Alaptörvény 8. cikk (2)-(3) bekezdéssel megy szembe. Ez *contra legem* jogalkotás. Az idézett döntés alaptörvény-ellenes. Tegye a mutatóujját a bíró arra a rendelkezésre, amely szerint ez kizárt tárgykör.

Dr. Sasvári Róbert NVB elnök: Reagálva dr. Litresits András felvetésére, elmondja, hogy a kizárt tárgykörök között valóban nincs felsorolva, de egy mondattal fölötte szerepel, hogy az Országgyűlés hatáskörébe tartozó kérdésben lehet csak népszavazást tartani. Megadja a szót dr. Lehel Zoltánnak.

Dr. Lehel Zoltán NVB elnökhelyettes: Elmondja, hogy az idézett 2012-es, Kalas Tibor tanácselnök által vezetett tanács döntésének másik része kifejezetten arra vonatkozik, hogy esetről esetre kell vizsgálni, hogy mi tartozik az Országgyűlés hatáskörébe, de jelzi, hogy mindenképp országgyűlési hatáskörbe tartozó kérdésnek kell tekinteni azt a tárgykört, amiről törvényt kell alkotni, vagy amiről már törvényt hozott a jogalkotó. Ez a kérdés nem tartozik ide.

Dr. Sasvári Róbert NVB elnök: További hozzászólás hiányában felkéri a Bizottság tagjait, hogy elsőként szavazzanak dr. Litresits András módosító javaslatáról, vagyis, hogy a IV. rész kerüljön ki az indokolásból.

Szavazás:

A Bizottság 58. számú jegyzőkönyvi döntése: A Bizottság 6 igen, 6 nem szavazattal, elnöki nem szavazattal elutasította, hogy a határozattervezet IV. része törlésre kerüljön az indoklásból.

Dr. Sasvári Róbert NVB elnök: Felkéri a Bizottság tagjait, hogy szavazzanak dr. Lovas András módosító javaslatáról, vagyis, hogy a VI. rész kerüljön ki az indoklásból.

Szavazás:

A Bizottság 59. számú jegyzőkönyvi döntése: A Bizottság 5 igen, 7 nem szavazattal elutasította, hogy a határozattervezet VI. része törlésre kerüljön az indoklásból.

Dr. Sasvári Róbert: További hozzászólás hiányában felkéri a Bizottság tagjait, hogy szavazzanak a határozattervezetről.

Szavazás:

A Bizottság 11 igen szavazattal, 1 nem szavazattal a Normális Élet Pártja által benyújtott országos népszavazási kezdeményezés tárgyában az *„Egyetért Ön azzal, hogy a védőoltások ne legyenek kötelezőek?”* népszavazásra javasolt kérdés hitelesítését megtagadja.

[\(Nemzeti Választási Bizottság 53/2025. számú határozata\)](#)

2. Normális Élet Pártja által benyújtott, „Egyetért Ön azzal, hogy semmilyen oltás ne legyen kötelező?” tárgyú népszavazási kezdeményezés elbírálása

Dr. Sasvári Róbert NVB elnök: Felkéri az NVI főosztályvezetőjét az előzmények ismertetésére.

Dr. Szabó-Unger Anikó főosztályvezető: Ismerteti az ügy előzményeit.

Dr. Sasvári Róbert NVB elnök: Összefoglalja a döntési javaslatot. Kérdezi a tagtársakat, kívánnak-e hozzászólni a tervezethez. Megadja a szót dr. Sárhegyi Zoltánnak.

Dr. Sárhegyi Zoltán NVB tag: Javasolja, hogy a jóhiszemű joggyakorlás hangsúlyozottan szerepeljen a határozatban. Főosztályvezető asszony által megküldött további népszavazási kérdések szintén ilyen tartalmat hordoznak magukban, ugyanazokat adják be, majd fel sem veszik az aláírásgyűjtő íveket. Ezért kéri, hogy a Bizottság határozottabban járjon el ezekben az ügyekben.

Dr. Sasvári Róbert NVB elnök: Megerősíti, hogy ennek egy külön részt szánnak, valamint a jegyzőkönyvben mindenképpen benne lesz. Dr. Lovas Andrásnak adja meg a szót.

Dr. Lovas András NVB tag: Elmondja, hogy nem tartja fenn az első kérdésnél tett módosító javaslatát.

Dr. Sasvári Róbert NVB elnök: További hozzászólás hiányában felkéri a Bizottság tagjait, hogy szavazzanak a határozattervezetről.

Szavazás:

A Bizottság 11 igen szavazattal, 1 nem szavazattal a Normális Élet Pártja által benyújtott országos népszavazási kezdeményezés tárgyában az *„Egyetért Ön azzal, hogy semmilyen oltás ne legyen kötelező?”* népszavazásra javasolt kérdés hitelesítését megtagadja.

[\(Nemzeti Választási Bizottság 54/2025. számú határozata\)](#)

3. Normális Élet Pártja által benyújtott, „Egyetért Ön azzal, hogy ne legyenek kötelező oltások?” tárgyú népszavazási kezdeményezés elbírálása

Dr. Sasvári Róbert NVB elnök: Felkéri az NVI főosztályvezetőjét az előzmények ismertetésére.

Dr. Szabó-Unger Anikó főosztályvezető: Ismerteti az ügy előzményeit.

Dr. Sasvári Róbert NVB elnök: Összefoglalja a döntési javaslatot, majd megnyitja a vitát a tervezet fölött. Hozzászólás hiányában szavazásra teszi fel a tervezetet.

Szavazás:

A Bizottság 11 igen szavazattal, 1 nem szavazattal a Normális Élet Pártja által benyújtott országos népszavazási kezdeményezés tárgyában az *„Egyetért Ön azzal, hogy ne legyenek kötelező oltások?”* népszavazásra javasolt kérdés hitelesítését megtagadja.

[\(Nemzeti Választási Bizottság 55/2025. számú határozata\)](#)

II. A Nemzeti Választási Bizottság által kiadott iránymutatások felülvizsgálata

Dr. Sasvári Róbert NVB elnök: Felkéri az NVB titkárságának főosztályvezetőjét, hogy ismertesse az előzményeket.

Dr. Szabó-Unger Anikó főosztályvezető: Elmondja, hogy a Nemzeti Választási Iroda elnöke 2025. december 2. napján kezdeményezte az NVB által korábban kiadott iránymutatások felülvizsgálatát, tekintettel arra, hogy az iránymutatások felülvizsgálatára utoljára 2024-ben került sor. Azóta a Ve. több ízben módosult, továbbá a 2026. évben esedékes országgyűlési választásokra való választásszakmai

felkészülés is megkezdődött. A Nemzeti Választási Iroda elnöke a korábbi iránymutatások felülvizsgálatát – a csatolt javaslatban részletesen megjelölve az okokat, illetve az egyes iránymutatásokat – két esetkörben kezdeményezte. Egyfelől, bizonyos iránymutatások formai szempontú felülvizsgálatát tartja indokoltnak a Ve. módosítások okán bekövetkezett nem érdemi változások átvezetése céljából. Másrészt pedig a 4/2018. NVB iránymutatást illetően tartalmi módosítást lát indokoltnak, a jogszabályváltozások okán érdemi korrekcióra van szükség azzal, hogy az iránymutatás jogszabályváltozással nem érintett részei változatlan formában fent maradnak.

Dr. Sasvári Róbert NVB elnök: Az eddigi joggyakorlat alapján, amennyiben a Bizottság szükségesnek tartja a korábbi iránymutatások felülvizsgálatát – jelen esetben: módosítását – arról egy új iránymutatásban kell rendelkezni. Az Ügyrend iránymutatásra vonatkozó általános szabályai alapján az iránymutatás kiadása két lépcsőben történik, először annak indokoltságáról dönt a Bizottság jegyzőkönyvi döntés formájában, majd – ha a Bizottság többsége egyetért az iránymutatás szükségességével – megkezdődik az iránymutatás – annak tárgyáról és szakmai irányvonalának meghatározásáról szóló – általános vitája. Az általános vita lezárását követően az elnök összefoglalja a Bizottság szakmai álláspontját az iránymutatás tartalmát illetően és konkrét időpont megjelölésével felkéri a Titkárságot az iránymutatás szöveges tervezetének előkészítésére. A Tervezetnek az elnök által, ezt követően történt jóváhagyását és a tagok által történt előzetes véleményezését követően egy következő ülésen kerülhet sor – második lépcsőként – a Tervezet részletes vitájára, amelynek során az elnök a tervezet egyes pontjaihoz döntési javaslatot fogalmaz meg.

Ahogy a Tagtársaknak megküldött feljegyzésében jelezte, arra kíván javaslatot tenni, hogy a Bizottság egy iránymutatást hozzon a formai szempontú felülvizsgálatról és külön iránymutatásban rendelkezzen a 4/2018. NVB iránymutatás tartalmi módosításáról. Ennek megfelelően először a korábbi iránymutatások formai módosítására vonatkozó iránymutatás tárgyalását kezdik meg. A feljegyzésben arra tett javaslatot, hogy a Bizottság egyes – a feljegyzés 1. pontjában felsorolt – iránymutatások formai módosítását végezze el egy új iránymutatás meghozatalával. A formai módosítások *szükségességének indokát* a feljegyzés és az iránymutatás tervezete iránymutatásonként lebontva tartalmazza. Felkéri a Tagtársakat, hogy fejtsék ki azzal kapcsolatos álláspontjukat, hogy indokolt-e a jelzett iránymutatások formai jellegű módosítását elrendelő új iránymutatás *elfogadása*, fennállnak-e az elfogadás feltételei. Jelzi, hogy mindenki 1 alkalommal 2 perces időtartamban szólhat hozzá a javaslathoz.

Hozzászólás hiányában felkéri a Tagtársakat, szavazzanak arról, hogy fennállnak-e a jelzett iránymutatásokat formai szempontból módosító, illetve hatályon kívül helyező iránymutatás meghozatalának a feltételei, indokolt-e annak elfogadása.

Szavazás:

A Bizottság 60. számú jegyzőkönyvi döntése:

A Bizottság 12 igen szavazattal, ellenszavazat nélkül az iránymutatás elfogadását indokoltnak tartotta.

Dr. Sasvári Róbert NVB elnök: Mielőtt rátérnének az iránymutatás általános vitájára, jelzi, hogy az Ügyrend 15. § (13) bekezdése lehetőséget biztosít arra, hogy indokolt esetben az iránymutatások meghozatalára vonatkozó – korábban általa összefoglalt – általános eljárásrendtől a Bizottság eltérjen. Tekintettel arra, hogy a formai módosítások és hatályon kívül helyezések tekintetében az iránymutatás kiadására vonatkozó jogszabályi feltételek egyértelműen fennállnak, valamint arra, hogy a Tagtársaknak nem csupán a feljegyzés, hanem az iránymutatás tervezete is előzetesen megküldésre került, arra tesz javaslatot, hogy a Bizottság egy olvasatban, azaz az általános és részletes vitát együttesen lefolytatva hozzon döntést az iránymutatásról. Tekintettel arra, hogy az általános szabályoktól való eltérés kérdésében az Ügyrend alapján vita nélkül, jegyzőkönyvi döntés formájában szükséges határozniuk, a kérdést szavazásra bocsájtja. Felkéri a tagokat, hogy aki egyetért az iránymutatás egy olvasatban történő tárgyalásával, szavazzon igennel, aki pedig nem, szavazzon nemmel.

Szavazás:

A Bizottság 61. számú jegyzőkönyvi döntése:

A Bizottság 12 igen szavazattal, ellenszavazat nélkül az iránymutatás általános és részletes vitájának együttes lefolytatásáról határozott.

Dr. Sasvári Róbert NVB elnök: Megnyitja a vitát az első iránymutatás tervezet fölött. Jelzi a Tagtársaknak, hogy aki hozzá kíván szólni, egy alkalommal 2 percben, második alkalommal 1 percben teheti meg az Ügyrend szerint. Megadja a szót dr. Szabó Lászlónak.

Dr. Szabó László NVB tag: Technikai jellegű kérdése van, nála a tervezet 7. oldalán a 11. pont sárgával kiemelten jelenik meg.

Dr. Szabó-Unger Anikó főosztályvezető: elmondja, hogy az az a hatálybalépéssel kapcsolatos jelzés.

Dr. Sasvári Róbert NVB elnök: További hozzászólás hiányában az iránymutatás tervezetét teszi fel szavazásra.

Szavazás:

A Bizottság 62. számú jegyzőkönyvi döntése:

A Bizottság 12 igen szavazattal, ellenszavazat nélkül az 1/2014., 2/2014., 3/2014., 7/2014., 8/2014., 11/2014., 12/2014. és 1/2019. NVB iránymutatásának módosításáról szóló iránymutatást elfogadta.

Dr. Sasvári Róbert NVB elnök: Rátér a 4/2018. NVB iránymutatás módosítására vonatkozó iránymutatás tárgyalására. A kiküldött feljegyzésben arra tett javaslatot, hogy a Bizottság az iránymutatás formai és tartalmi módosítását végezze el egy új

iránymutatás meghozatalával. A módosítások *szükségességének indokát* a feljegyzés több pontban bemutatja. A formai módosítás indoka ebben az esetben is a jogszabályváltozásokkal áll összefüggésben, ugyanakkor az iránymutatás terjedelme, a módosító rendelkezések száma, valamint az a tény, hogy az iránymutatást minden választástípusra célszerű alkalmazhatóvá tenni, indokoltá teszi, hogy a Bizottság külön előterjesztésben tárgyalja meg a 4/2018. NVB iránymutatás módosítására irányuló javaslatokat. A vitát megnyitja, kéri a Tagtársakat, hogy fejtsék ki álláspontjukat azzal kapcsolatban, hogy fennáll-e a jelzett iránymutatás formai és tartalmi jellegű módosítását elrendelő új iránymutatás elfogadásának az indoka. Jelzi, hogy mindenki egy alkalommal 2 perces időtartamban szólhat hozzá a javaslatához. Hozzászólás hiányában felkéri a Tagtársakat, szavazzanak arról, hogy fennállnak-e a jelzett iránymutatás formai és tartalmi jellegű módosításáról rendelkező iránymutatás meghozatalának a feltételei, indokolt-e annak elfogadása.

Szavazás:

A Bizottság 63. számú jegyzőkönyvi döntése:

A Bizottság 12 igen szavazattal, ellenszavazat nélkül az iránymutatás elfogadását indokoltnak tartotta.

Dr. Sasvári Róbert NVB elnök: Mielőtt rátérnének az iránymutatás általános vitájára, jelzi, hogy az Ügyrend 15. § (13) bekezdése jelen iránymutatás esetében is biztosítja a lehetőséget arra, hogy indokolt esetben az iránymutatások meghozatalára vonatkozó általános eljárásrendtől a Bizottság eltérjen. Tekintettel arra, hogy a javasolt változtatások nagyobb része formai módosítás, valamint a tartalmi módosítás csak kis számban található a tervezetben, a 4/2018. NVB iránymutatás vonatkozásában is egyértelműen fennállnak az iránymutatás kiadására vonatkozó jogszabályi feltételek. A Tagtársaknak a Titkárság ez esetben is megküldte előzetesen a feljegyzés mellett az iránymutatás tervezetét. Mindezekre figyelemmel ismét csak arra tesz javaslatot, hogy a Bizottság egy olvasatban, az általános és részletes vitát együttesen lefolytatva hozzon döntést az iránymutatásról. Tekintettel arra, hogy az általános szabályoktól való eltérés kérdésében az Ügyrend alapján vita nélkül, jegyzőkönyvi döntés formájában szükséges határozniuk, a kérdést szavazásra bocsájtja. Aki egyetért az iránymutatás egy olvasatban történő tárgyalásával, szavazzon igennel, aki pedig nem, szavazzon nemmel.

Szavazás:

A Bizottság 64. számú jegyzőkönyvi döntése:

A Bizottság 12 igen szavazattal, ellenszavazat nélkül az iránymutatás általános és részletes vitájának együttes lefolytatásáról határozott.

Dr. Sasvári Róbert NVB elnök: Az iránymutatás tervezete tartalmi és formai módosításokra tesz javaslatot. A vitát megnyitja, kéri a Tagtársakat, hogy fejtsék ki a tervezettel kapcsolatos álláspontjukat. Hozzászólás hiányában szavazásra teszi fel az iránymutatás-tervezetet.

Szavazás:

A Bizottság 65. számú jegyzőkönyvi döntése

A Bizottság 12 igen szavazattal, ellenszavazat nélkül elfogadta a 4/2018. NVB iránymutatásának módosításáról szóló iránymutatást.

III. Döntés az európai parlamenti képviselők vagyonyilatkozat-tételi kötelezettségük teljesítéséhez szükséges útmutató elfogadásáról.

Dr. Sasvári Róbert NVB elnök: Felkéri az NVB titkárságának főosztályvezetőjét, ismertesse az előzményeket.

Dr. Szabó-Unger Anikó főosztályvezető: Az európai parlamenti képviselők soron következő vagyonyilatkozat-tételi kötelezettségüknek 2026. január 31. napjáig kötelesek eleget tenni. Az NVB Ügyrendjének 14/A. § (2) bekezdése szerint a Bizottság elnöke a Titkárság útján az esedékesség időpontját megelőzően értesíti az európai parlamenti képviselőt a vagyonyilatkozat-tételi kötelezettség fennállásáról és az esedékesség időpontjáról. Ezen értesítés elküldésével egyidejűleg tájékoztatni kell a képviselőket a családtag vagyonyilatkozatainak elhelyezésére szolgáló boríték átvételének lehetőségéről. Meg kell küldeni a vagyonyilatkozat-nyomtatványt, továbbá a kitöltési útmutatót. A Bizottság első alkalommal 2025. május 27-én a 35. számú jegyzőkönyvi döntésével arról döntött, hogy az európai parlamenti képviselők első alkalommal egy bizonyos útmutató alapján teljesíthetik kötelezettségüket. Következő döntésével, ez pedig a 36. számú jegyzőkönyvi döntés volt, felhatalmazta a Bizottság elnökét arra, hogy a 35. számú jegyzőkönyvi döntéssel elfogadott Útmutatót értelemszerűen annak érdemi részét nem érintve módosításokat hajtson végre. Az európai parlamenti képviselők első alkalommal történő vagyonyilatkozat-tételi kötelezettségének teljesítése során azonban számos kérdés került beterjesztésre a Nemzeti Választási Bizottság elé. Az európai parlamenti képviselők magyarországi jogállásáról szóló törvény alapján az európai parlamenti képviselők vagyonyilatkozat-tételi kötelezettségével kapcsolatos ügyekben a Nemzeti Választási Bizottság jogosult dönteni, ezért az a javaslat került beterjesztésre, hogy a Titkárság által kiadott jogértelmezési kérdések kerüljenek szövegszerűen is beemelésre az Útmutatóba. Az erre vonatkozó tervezet került megküldésre a tagok számára.

Dr. Sasvári Róbert NVB elnök: A vitát megnyitja, kérdezi a tagokat, kívánnak-e hozzászólni az Útmutatóval kapcsolatban. Megadja a szót dr. Fazekas Tamásnak.

Dr. Fazekas Tamás NVB tag: Elvi problémái vannak magával a jogszabállyal kapcsolatban, ennek a részletei ismertek, több tagtársával együtt korábban panasszal fordultak a Bizottsághoz. Nagyon röviden úgy foglalná össze, hogy itt a mérgezett fa gyümölcséről van szó. Úgy érzi, semmilyen más elvi lehetségsége, mozgástere nincs, minthogy minden ezzel kapcsolatos, egyébként konstruktív és logikus javaslattal szemben nemmel szavazzon. Ezért így is fog tenni, nemmel fog szavazni, mert az

egész jogszabállyal kapcsolatos fenntartásai máig relevánsak és fenntartja őket.

Dr. Sasvári Róbert NVB elnök: Megadja a szót dr. Avarkeszi Dezsőnek.

Dr. Avarkeszi Dezső NVB tag: Csatlakozik dr. Fazekas Tamáshoz, bár azt szükségesnek tartja, hogy az EP-képviselők megkapják az Útmutatót, de a jogszabályt, ami alapján be kell nyújtaniuk a vagyonnyilatkozatot, nemcsak károsnak tartja, hanem ellentétesnek az Alaptörvénnyel, illetve a választási eljárás egyik legfontosabb alapelveivel ütközik, a nyilvánosság elvével. Mindezek alapján nemmel szavaz majd.

Dr. Sasvári Róbert NVB elnök: Dr. Litresits Andrásnak adja meg a szót.

Dr. Litresits András NVB tag: Csatlakozik az előtte szólókhoz.

Dr. Sasvári Róbert NVB elnök: Megadja a szót dr. Lovas Andrásnak.

Dr. Lovas András NVB tag: Nem érti a kollégák felháborodását, de nem is emiatt kért szót. Nem világos számára, hogy a jelenleg tárgyalt Útmutató csak a soron következő vagyonnyilatkozat-tételre vonatkozik, vagy az elkövetkező időszakra folyamatosan? Ebben vannak konkrét dátumok, de Főosztályvezető asszony előadásából azt szűrte le, hogy az NVB-nek minden egyes vagyonnyilatkozat-tételi időszakra külön kell megadnia az értelmezéseket.

Dr. Sasvári Róbert NVB elnök: Elmondja, hogy az országgyűlési képviselőkre vonatkozó vagyonnyilatkozat-tételhez igazodott az európai parlamenti képviselők. Ennek ellenére rengeteg kérdés merült föl, amikre válaszolt az NVI. Ezeket most belefoglalták az Útmutatóba. Valószínűnek tartja, hogy újabb kérdések fognak felmerülni, tehát az Útmutató tartalmát majd újra kell gondolniuk minden időszakra.

Megadja a szót dr. Szabó-Unger Anikónak.

Dr. Szabó-Unger Anikó főosztályvezető: Azzal egészíti ki az Elnök úr által elmondottakat, hogy első alkalommal tettek az európai parlamenti képviselők vagyonnyilatkozatot az országgyűlési képviselők vagyonnyilatkozatával azonos tartalommal. Nekik a jogállásuk, illetve a javadalmazásuk annyira különböző az országgyűlési képviselőktől, hogy ez rengeteg kérdést szült. Új a jogintézmény, a 2026. januári vagyonnyilatkozat-tétel már a második lesz. Arra számít, hogy kevesebb kérdés fog érkezni, de az egyértelműség kedvéért mindenféleképpen azt találták szükségesnek, hogy egy helyen legyen rendezve, egy útmutató formájában az összes kérdésre adott válasz. Tehát a rengeteg változás, az egyrészt a jogállásukból és az eltérő javadalmazásukból fakad. Ha további kérdések érkeznek, akkor az Útmutató további módosítása lesz szükséges, de ezt előre megjósolni nem lehet, hogy az

elkövetkező időben milyen tartalmú kérdések fognak érkezni.

Dr. Sasvári Róbert NVB elnök: Megadja a szót dr. Gönczi Gergelynek.

Dr. Gönczi Gergely NVB tag: Az előtte szólókkal ért egyet, nem tehetnek úgy, mintha minden rendben lenne, éppen ezért nem fogja megszavazni a tervezetet. Ha esetleg nem lenne világos, hogy mi az analógia, akkor azt gondolja, hogy egy jó analógia az, és esetleg Tagtársak is visszaemlékeznek, amikor a Fidesz és a KDNP frakciója Gyurcsány Ferenc felszólalásának a pillanatában kivonult minden egyes alkalommal az Országgyűlésből. Értelemszerűen nem azért, mert az adott összes témával kapcsolatban úgy gondolták, hogy őket ez egyáltalán nem érdekli, hiszen feltehetően kerültek elő akkor is olyan témák, amik mindenkit érintettek, és akár adott esetben a szöveg, ami az Országgyűlés előtt volt, az még támogatható is lett volna, de azt mondták, hogy illegitim a felszólaló, és éppen ezért az adott javaslat tárgyától vagy felszólalás tárgyától függetlenül ők ehhez nem asszisztálnak. Gondoljanak erre vissza közösen, és akkor talán kontextust ad ahhoz, hogy miért gondolják így, hogy Alaptörvény-ellenesen, EU-jogellenesen el van várva ettől a Bizottságtól egy olyan eljárás, amiben nem biztosítottak az alapvető jogok. Ehhez egy útmutatót nyújtani az kicsit olyan, mintha a statáriumnál kijelölnék, hogy „itt kell állni, ott kell állni, ja, nem, bocsánat, ez már az ítélet”. Tagtársaival ezt így gondolják, hogy ehhez nem asszisztálhatnak, amivel lehet egyetérteni, nem egyetérteni, de történelmi példát azt az említett kivonulás elég szemléletesen szolgáltat.

Dr. Sasvári Róbert NVB elnök: Megadja a szót dr. Szabó Lászlónak.

Dr. Szabó László NVB tag: Nem gondolja, hogy szakmai szervezetként ezt a magatartást kellene tanúsítaniuk. Egy útmutató leszavazásával nem mennek előre. A Tagtársak is emlékeznek, hogy rengeteg kérdés érkezett a jogszabállyal kapcsolatban, melyek között voltak jogosak, de akadt olyan is, amiben a jogszabály egyértelmű. Szakmai szervként ilyen irányutató kiadása csak jót szolgálhat. Ha lesz még kérdés, attól sem zárkózik el, hogy az útmutatót tovább is kiegészítsék.

Dr. Sasvári Róbert NVB elnök: Dr. Lehel Zoltánnak adja meg a szót.

Dr. Lehel Zoltán Zsolt NVB elnökhelyettes: Dr. Lovas András hozzászólásával kapcsolatban a tervezetet úgy értelmezi, hogy csak erre az időszakra vonatkozik, első pontból egyértelműen kiderül. Ha nem így van, módosítani kell a szöveget. Megérti az érveket, ki miért nem szavazza meg, de álláspontja szerint jogszabályi kötelezettségüket teljesíteni kell, amely kiterjed arra is, hogy e kérdésben döntsenek. A képviselők munkáját nem segíti, ha az Útmutatót nem fogadja el a testület, de az előtte szólók indokait tudomásul veszi.

Dr. Sasvári Róbert NVB elnök: Dr. Litresits Andrásnak adja meg a szót.

Dr. Litresits András NVB tag: Technikai kérdése: jól tudja-e, hogy az érintett EP frakciókkal folyamatos volt a kommunikáció, nincs információelakadás a pártokkal. Történelmi visszatekintésként elmondja, hogy a Bizottságnak volt olyan időszaka azelőtt, hogy megváltozott a frakció-delegáltak mandátumának lejáratí ideje – a választás kitűzése és a listaállítási jogerőre emelkedése között nem voltak delegáltak, az ő eskütételét is késleltették két nappal. Patyi András vezetésével a kitűzés és a pártdelegáltak beülése között fogadott el rendkívül sok iránymutatást a szakmai szervezet.

Dr. Sasvári Róbert NVB elnök: Dr. Sárhegyi Zoltánnak adja meg a szót.

Dr. Sárhegyi Zoltán NVB tag: Úgy érzi, van egyfajta szereptévesztés. Az NVB jogalkalmazó szervezet, nem pedig jogalkotó szervezet. Az, hogy neki mi a véleménye adott esetben, hogy valakinek mi a politikai véleménye egy jogszabályról, az ebből a szempontból, itt ezen a fórumon nem lényeges, sőt, nem hogy nem lényeges, nem ide való. Ennek a fórumnak az a feladata, az a jogszabályban előírt kötelezettsége, hogy végrehajtsa egy jogszabályt, ha és amennyiben ennek a végrehajtása ilyen bonyolult, mint ennek a vagyoni nyilatkozat-történetnek és ebbe bevonja mindazokat, akik érintettek, mindazokkal konzultálva, ahogyan ez megtörtént, alakít ki egyfajta eljárásrendet a jogszabály végrehajtására, az álláspontja szerint mindenképpen tiszteletre méltó álláspont.

Dr. Sasvári Róbert NVB elnök: Megállapítja, hogy dr. Ormándi Edina érkezésével a Bizottság létszáma 13 főre emelkedett. Megadja a szót dr. Fazekas Tamásnak.

Dr. Fazekas Tamás NVB tag: Nincs felháborodva és nincs politikai véleménye sem ezzel a jogszabállyal kapcsolatban. Szakmai álláspontja van, amit leírt korábban, a Bizottság felé többen jelezték, ezért amit elmondott, az a nemmel való szavazata indokolása. Nem akar senkit minősíteni, mindenkinek megvan a saját lelkiismereti, jogásként való szakmai meggyőződése, azt képviseli a szavazatával. Senkinek a jó szándékú konstruktív törekvését nem óhajtja minősíteni, az eredmény szempontjából sincsenek kétségei.

Dr. Sasvári Róbert NVB elnök: Megadja a szót dr. Lovas Andrásnak.

Dr. Lovas András NVB tag: Megértette Főosztályvezető asszony indokait és a dr. Lehel Zoltán által elmondottakat, ugyanakkor nem tartja jó gyakorlatnak. Ha nem változik a jogszabály, miért nem adnak ki olyan Útmutatót, ami határozatlan idejű. Az, hogy kinek milyen kérdései merülnek föl később, az egy másik történet, de így is támogatja a tervezetet.

Dr. Sasvári Róbert NVB elnök: Megadja a szót dr. Nagy Attilának.

Dr. Nagy Attila NVI elnök: Reagálva dr. Lovas András felvetésére, szeretné

pontosítani az Iroda álláspontját. Ahogyan a mostani Útmutató is tartalmazza dátumszerűen, ez a 2026. januárjában leadandó és az idei tárgyévi év végéig fennálló vagyonállapotokra vonatkozó nyilatkozat. Májusban, amikor ez a jogintézmény bejött az NVB életébe, a 36. számú jegyzőkönyvi döntéssel a Bizottság felhatalmazta Elnök urat, hogy amennyiben tartalmilag nem nyúl ehhez az Útmutatóhoz, csak dátumot kell javítani, azt saját hatáskörben megteheti és a következő vagyonnyilatkozat-tételnél a frissített dátumokkal küldi ki az Útmutatót. Most tartalmilag hozzányúlt, pár ponton módosítottak rajta.

Dr. Sasvári Róbert NVB elnök: Megadja a szót dr. Gönczi Gergelynek.

Dr. Gönczi Gergely NVB tag: Röviden reagál dr. Sárhegyi Zoltán hozzászólására. Nem gondolja, hogy szereptévesztésben van, azt gondolja, hogy esküt tett, amiben többek között az Alaptörvényre esküdött. Ha a tisztességes eljárásnak nem megfelelő szabályokat oktrojált rá bárki, akkor jogalkalmazóként köteles ezt jelezni, ez a szakmai meggyőződése. Politikai véleménye az lenne, ha azt mondta volna, hogy a Fidesz által tableten írt alaptörvényre nem tesz esküt, vagy nem tartja be. Ilyet soha nem mondott, nem is eszerint viselkedik. Álláspontja szerint Alaptörvény-ellenes, tisztességtelen, lehetetlenre irányuló jogi előírásokat betartani és közben úgy tenni, mintha minden rendben lenne, az mindenfajta szakmai meggyőződésével és az esküjével is szemben áll.

Dr. Sasvári Róbert NVB elnök: Megadja a szót dr. Avarkeszi Dezsőnek.

Dr. Avarkeszi Dezső NVB tag: Nem gondolta, hogy vita lesz abból, hogy ki miért szavaz úgy ahogy, ezért szeretné emlékeztetni a Bizottságot, hogy amikor ez a törvény még csak törvényjavaslat volt, ő maga kezdeményezte, hogy folytassanak róla vitát. Akkor is jogi problémája volt vele és nem politikai, hiszen a Ve. egyik legfontosabb alapelveivel ütközik a jogszabály. Elnök úr akkor azt mondta, hogy nem választási ügy, de ezzel nem ért egyet, mert ha az NVB-re ró feladatot, az választási ügy, mégis zárt ülésen kellene tárgyalni. Reméli, hogy nem fog sor kerülni rá.

Dr. Sasvári Róbert NVB elnök: További hozzászólás hiányában szavazásra teszi fel a tervezetet.

Szavazás:

A Bizottság 66. számú jegyzőkönyvi döntése

A Nemzeti Választási Bizottság 9 igen és 4 nem szavazattal úgy dönt, hogy az európai parlamenti képviselő - az Európai Parlament magyarországi képviselőinek jogállásáról szóló 2004. évi LVII. törvény 9/A. § (1) bekezdése alapján – 2026. január 1-jétől esedékes vagyonnyilatkozattételi kötelezettségét a döntés I. melléklete szerinti kibővített és aktualizált „ÚTMUTATÓ Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény

1. melléklete szerinti vagyon-, jövedelem- és gazdasági érdekeltségi nyilatkozat kitöltéséhez” tárgyú dokumentum alapján teljesítheti.

IV. A „Stop Cruelty Stop Slaughter” (Vessünk véget az állatok kegyetlen levágásának!) elnevezésű európai polgári kezdeményezés támogatására Magyarországról gyűjtött támogató nyilatkozatok ellenőrzése eredményének megállapítása

Dr. Sasvári Róbert NVB elnök: Felkéri az NVI főosztályvezetőjét az előzmények ismertetésére.

Dr. Szabó-Unger Anikó főosztályvezető: Ismerteti az előzményeket.

Dr. Sasvári Róbert NVB elnök: Összefoglalja a döntési javaslatot. Kérdezi a tagtársakat, kívánnak-e hozzászólni a tervezethez. Hozzászólás hiányában szavazásra teszi fel a tervezetet.

Szavazás:

A Bizottság 13 igen szavazattal, ellenszavazat nélkül megállapítja, hogy a „*Stop Cruelty Stop Slaughter*” (*Vessünk véget az állatok kegyetlen levágásának*) elnevezésű –, az Európai Bizottság által ECI(2024)000008 számon, 2024. július 24-én kelt, 2024/2126. számú határozatával nyilvántartásba vett – európai polgári kezdeményezés támogatására gyűjtött, Magyarországról származó támogató nyilatkozatok közül 302 érvényes.

[\(Nemzeti Választási Bizottság 56/2025. számú határozata\)](#)

Dr. Sasvári Róbert elnök: Megköszöni a tagtársaknak az ülésen való részvételt és munkát. A napirendet a Bizottság feldolgozta, az ülést bezárja.

k.m.f.

Dr. Sasvári Róbert
a Nemzeti Választási Bizottság elnöke